

Online bijlage bij het artikel *Nieuwe aanpak? Collega's wijzen de weg, Didactief, januari/februari 2022.*

In het project DOEN (Digitale Oefenprogramma's, En Nu?) ontwierpen docenten op vijf middelbare scholen een professionaliseringstraject voor hun collega's. Het doel van deze DOT-trajecten (docentontwerpteam) was bijscholing in het gebruik van leerlinggegevens die voortkomen uit digitale oefenprogramma's, om gedifferentieerd les te geven.

Vragenlijsten

Om de opbrengsten van de professionaliseringstrajecten te meten, vulden de docenten aan het begin en aan het eind van het traject een vragenlijst in over hun houding, *self-efficacy* en de sociale normen op school ten aanzien van digitale oefenprogramma's en leerlinggegevens. In de eindvragenlijst is de docenten ook gevraagd naar wat ze van het professionaliseringstraject vonden en wat de rol van de coronamaatregelen is geweest. De docenten vulden ook regelmatig een logboek in over hun gebruik van digitale oefenprogramma's en leerlinggegevens, en enkele DOT-leden en deelnemende docenten werden achteraf geïnterviewd.

Meer zelfvertrouwen

Uit de evaluatie bleek dat docenten een positievere houding hadden gekregen ten aanzien van het gebruik van leerlinggegevens en meer zelfvertrouwen om deze leerlinggegevens en digitale oefenprogramma's te gebruiken in hun onderwijs. Bij twee scholen bleek ook uit te maken aan hoeveel onderdelen van de interventie iemand had meegedaan; op de ene school had dat invloed op de persoonlijke houding ten aanzien van digitale oefenprogramma's, op de andere school op de *self-efficacy* en algemene houding in de school ten aanzien van digitale oefenprogramma's.

Logboeken

Uit de logboeken blijkt dat op één school gemiddeld fors meer uren per week met een digitaal oefenprogramma werd gewerkt (9 tot 11 uren) dan op de andere scholen (1 tot 4 uren). Op deze school keken docenten ook stevast naar de leerlinggegevens (63-78% van de uren dat er met digitale oefenprogramma's werd gewerkt). Op de momenten dat docenten op de andere scholen met digitale oefenprogramma's werkten, keken ze gemiddeld ook vaak naar leerlinggegevens, maar hier zat veel meer variatie in (13-96%).

Op één school was een duidelijke afname in het bekijken van leerlinggegevens te zien (van 90 naar 36%), terwijl er bij de andere scholen geen patroon ontdekt kon worden. Dit kan samenhangen met de participatiegraad, die met stip het laagst was op deze school.

Als docenten leerlinggegevens vaker onder ogen krijgen, lijken ze ook meer geneigd die gegevens te gebruiken. De school met een relatief hoge score op het bekijken van leerlinggegevens, valt namelijk ook op in het aantal manieren van differentiatie (elke week gemiddeld 2-3 manieren, ten opzichte van 1-3 op de andere scholen). Op deze school groeiden de docenten ook in *self-efficacy* ten aanzien van het gebruik van leerlinggegevens.

Prettig werken

Ook de tevredenheidscijfers duiden op een verschil van de hiervoor besproken school met de andere scholen: deze docenten vonden de DOT's een prettiger manier van werken dan externe professionalisering en rapporteerden (samen met één andere school) dat ze nu meer differentieerden in hun lessen dan voorheen.

Opvallend is ook dat docenten op deze school liever een vervolg zien op dit traject dan dat deze

interventie bij alle docenten wordt uitgezet, terwijl dit bij alle andere scholen andersom was. Dit kan erop duiden dat deze school meer toe is aan een volgende stap, terwijl het op de andere scholen eerst zaak is om alle docenten op hetzelfde niveau te krijgen.

Corona

De invloed van de coronamaatregelen verschilde niet erg per school, al gaven de docenten op de hiervoor besproken school wel aan dat aandacht voor de professionalisering in het gebruik van digitale oefenprogramma's en leerlinggegevens vergroot was door de maatregelen (3,5 op een schaal van 1 "sterk verminderd" tot 5 "sterk vergroot"), iets meer dan de docenten van de andere scholen (die scoorden 2,6 tot 3,2 op deze schaal). Dit kan te maken hebben met de overstap naar afstandsonderwijs en meer gebruik van digitale systemen.

Filmpjes en infographics

Geïnteresseerd in wat dit project precies betekende voor elke school? Op Didactief(online) is per deelnemende school een filmpje of infographic te vinden. Hierin presenteren de scholen zichzelf, de ICT-situatie in de school, het professionaliseringstraject en de doelen en opbrengsten ervan. Ook geven de scholen een inkijkje in hoe ze verdergaan met deze professionalisering.